

Spöket i Lutter-täppan

I början av 1900-talet, närmare bestämt 1935, inträffade en del händelser i en liten stuga i Lutter-täppan i Bengtsarvet, som gav anledning till funderingar och kommentarer. Det är en helt vanlig stuga, byggd 1870 med stor öppen spis, tre fönster och golv av breda plankor, samt ett tillbyggt litet kök. Den har ägts av Lutter-Ull, den gamle spjuvern, död sedan 1913, som bott i en nu nedtagen stuga i samma täppa. *Bus Nils Matsson* berättar:

”Jag tror inte på spöken, men här har jag varit med om något, som jag aldrig kan få någon förklaring på. Det var i slutet på augusti, och det hade börjat skymma. Min kusin Anna och hennes man Birger Filipson, som bodde i sin lilla stuga mitt emot vår gård i Bengtsarvet, hade just lagt barnen och gått över till oss för att dricka kaffe. Birgitta 10 år låg i soffan i stora rummet och tvillingarna Mats och Lillanna i det lilla köket.

Rätt som det var fick de höra hur barnen dunkade i väggen. Anna gick dit för att se vad de höll på med. — ”Birgitta slår i väggen, och då gör vi likadant!” — Hon vände sig om och såg att Birgitta sov lugnt i sin soffa. Samtidigt slog det flera hårda slag i väggen bakom soffan. Hon blev alldeles förskräckt och sprang ut och ropade på Birger. Det fortsatte att slå i väggen, som om man slår handflatan i bordsskivan hårt, ibland ett eller två slag med en liten paus, ibland tre eller fyra slag i rask takt.

Nu kom vi också över från vår gård, och snart var vi fem personer som hörde hur det fortsatte att smälla. Vi började undersöka stugan både ut- och invändigt men upptäckte ingenting. Birgitta hade nu vaknat men var inte det minsta rädd. Vi drog fram soffan på golvet med flickan i, och då small det två hårda smållar i väggen där soffan stått, men sen var allt tyst. Vi ställde tillbaka soffan och jag lade mig i den, men då hördes inte ett ljud, men så fort vi lagt dit flickan small det.

Det började bli sent, och vi kunde ingenting göra, så Birgitta fick ligga hemma hos oss och jag låg i soffan, så de övriga skulle våga ligga i stugan, och då hördes inga knackningar, men så fort flickan kom dit började det.

Fyra generationer vid Luttertätppan midsommar 1927.

1. Gammelmormor Bus Kerstin Persdotter.

2. Anna Andersson (Norrköpingsanna)

3—4. Anna Filipson med dottern Birgitta Sollner, Lillanna Johansson, nuvarande ägare till Luttertätppan.

Det blev en ny dag, och ryktet spred sig bland grannarna, men det var just ingen som trodde. När det blev kväll fick flickan gå och lägga sig i 8—9 tiden, och då hade det hunnit samlas en tjugo personer, både ute och inne, och vi behövde inte vänta länge, förrän det hördes hårda smållar klart och tydligt. Men ju mer folk vi blev, desto svagare blev knackningarna, tills det blev alldeles tyst, och sen dess har ingen hört något. Det konstiga var att Birgitta legat där två nätter, innan det börjat knacka, och sen hördes bara knackningarna, när hon låg där?

Flickans far, *Birger Filipson*, har avgivit en i stort sett samstämmig berättelse:

”Vi kom rätt sent hem den kvällen, och då var barnen vakna. Det hade bultat i väggarna, så de hade inte kunnat sova. Vi körde dem i säng och gjorde oss själva redo för natten. Då började det bulta på ytterdörren vid Birgittas bädd. Jag sade åt henne att vara tyst, men hon förnekade att hon hade bultat. Det var tyst en stund, men sen började det åter. Jag såg att hon hade armarnastilla under täcket, men nu knackade det än hårdare på dörren. Det kunde inte

vara Birgitta, så jag gick runt stugan i tro, att det var någon där — men fann intet. Jag gick in — och efter några minuter började det åter knacka. Jag tog en ficklampa och gick upp på vinden, men fann intet där heller. Så fortsatte det hela natten. — Nästa dag bröt Bus Nils upp en golvplanka intill den mystiska soffan, där Birgitta legat, men där var bara fyllt med svart matjord. — Knackningarna pågick ett par kvällar men blev allt svagare, och vi for hem till Södertälje.

Senare på hösten fick vi bud från en ”klok gumma” i Färnäs, Kråk Kerstin, att hon ville undersöka spökerierna. Hon låg där en natt, och vid frukosten efteråt berättade hon att ”en Högre Makt ville säga något åt folket i stugan, men den ville inte något ont, och om det var ett spöke, så var det ett vänligt sådant, och det kommer aldrig igen.” — Sedan dess har alla sovit gott i stugan. Så vi tror på gumman från Färnäs.

”Spökerierna gav naturligtvis upphov till en hel del funderingar. En teol. stud. Enqvist som bodde i närheten och som tillkallats trodde, att det rörde sig om ett övernaturligt väsen, och en docent i grannvillan framkastade teorien att flickan, som fått en ”silverspik” insatt i en arm för att fixera ett benbrott, hade blivit polariserad för okända strålningskrafter. Även landsfiskalen tillkallades, men ”han sade sig dock inte kunna ingripa, då något kriminellt inte kunnat påvisas och han inte kunnat finna någon lagparagraf, som förbjöd spökerier.” — Så därvid är det. Men innevånarna sover numera lugnt och ostört under sin semester i den lilla fridfulla stugan i Båthusbacken.

L.S